

Vážení kolegové,

chtěl bych vás ujistit, že plně vnímám velmi napjatou situaci v naší společnosti. Rostoucí ceny energií a jejich fatální dopad na celé hospodářství i jednotlivé domácnosti, vysoká míra inflace a samozřejmě přetrvávající ruská agrese na Ukrajině prohlubuje nejistotu na trhu a z ní plynoucí nervozitu z budoucnosti. Chápu vážnost celé situace, a proto k vám směřuji tento mail.

Objektivním faktem je, že se jedná o velmi širokou problematiku vyžadující komplexní opatření celoevropského i globálního charakteru. Plné účinky těchto kroků se však promítnou nejdříve za několik měsíců až let. Tento časový luxus nyní nemáme, proto je na místě požadovat po naší vládě i okamžitá řešení na omezenou dobu. Z dlouhodobého hlediska je tedy úkolem eliminovat příčiny, a do budoucna jim v maximální možné míře předcházet, a současně hledat rychlá, efektivní a účinná řešení (i za cenu souvisejících rizik) s cílem překlenout nejbližší období.

V kontextu uvedeného se v posledních týdnech a měsících Hospodářská komora velmi aktivně zapojila do diskuzí s představiteli státu, kde předkládá vlastní návrhy. Apeluji na konstruktivní jednání na úrovni vlády, opozice, zástupců podnikatelů a zaměstnavatelů, zaměstnaneckých odborů i dalších expertů, což jsem mj. uvedl rovněž minulou středu během tiskové konference (záznam viz níže). Na ní jsem také představil návrhy možných okamžitých řešení. Konkrétně využití **Dočasného krizového rámce Evropské komise a dočasné zastropování cen (především plynu)** na úrovni celé EU. Také o tom by měla jednat mimořádně svolaná evropská rada pro energetiku dne 9. září 2022. Vyzval jsem vládu, aby hledala řešení jak na evropské úrovni, tak na úrovni ČR. Řešení, které by v horizontu několika málo týdnů pomohlo ulevit jak domácnostem, tak podnikatelům, a firmy nemusely omezovat či dokonce zastavovat svou činnost a propouštět zaměstnance.

Níže pro připomenutí naleznete shrnutí aktuální nabídky vládní pomoci a aktivity Hospodářské komory.

Vládní pomoc:

- **Úsporný tarif**

Vláda schválila na své schůzi ve středu 24. srpna dvě nařízení vlády, jimiž zformovala podmínky tzv. úsporného tarifu, který má pomoci českým domácnostem zvládnout dramatický nárůst cen za energie v nadcházející topné sezóně. Příspěvek na úhradu nákladů za energie domácnostem v roce 2022 bude činit 3 500 Kč pro distribuční sazby D01d, D02d a D25d a 2 000 Kč pro distribuční sazby D26d, D35d, D45d, D56d a D57d. Nerozlišuje se, jestli má smlouvu s dodavatelem uzavřenu živnostník, nebo ne. Rozlišuje se ale, k čemu odběratel daný prostor využívá. Pokud je prostor u distributora veden jako provozovna, příspěvek se na něj nevztahuje. Příspěvek bude vyplacen ve dvou vlnách formou snížení konečné ceny za dodávku energie. Letos se příspěvek vyplatí přes smlouvu na elektřinu, a to kvůli nižší administrativní náročnosti. V příštím roce bude příspěvek vyplácen již přes jednotlivé komodity, tedy elektřinu, plyn a teplo. První příspěvek z úsporného tarifu se začne zohledňovat letos v říjnu. Další příspěvek z úsporného tarifu bude zohledněn v únoru 2023. Firmy – právnické osoby na příspěvek nemají nárok.

- **Odpuštění poplatků za obnovitelné zdroje energie**

Od letošního října až do konce roku 2023 vláda odpustí poplatky za POZE domácnostem i firmám. Na tuto pomoc bude letos vydáno ze státního rozpočtu 23 mld. Kč a v roce 2023 dalších 37 mld. Kč. K odpuštění poplatků dojde automaticky, není třeba o ně žádat. Aktuálně POZE činí 495 Kč bez DPH (599 Kč s DPH) za každou spotřebovanou MWh elektřiny.

- **Kompenzace nepřímých nákladů za rok 2021 z řad průmyslových ohrožených odvětví**

Kompenzace jsou poskytovány vybraným odvětvím, u kterých bylo zjištěno značné riziko úniku uhlíku v důsledku promítnutí nákladů spojených s emisemi skleníkových plynů do cen elektřiny. Celková výše prostředků určených na kompenzace nepřímých nákladů za rok 2021 oprávněným žadatelům nepřesáhne částku 776 mil. Kč. O kompenzaci nepřímých nákladů může požádat pouze fyzická nebo právnická osoba působící v odvětví definovaném v příloze č. 1 Nařízení vlády [č. 565/2020 Sb.](#) a žádosti se podávají prostřednictvím informačního systému přístupného z [Portálu AIS MPO](#), a to nejpozději do 30. září 2022.

- **Podpora pro firmy při přechodu na energeticky úspornější způsoby výroby**

Z evropských prostředků budou podpořeni podnikatelé v investicích pro přechod na energeticky úspornější způsoby výroby, při instalaci obnovitelných zdrojů energie, využívání odpadní energie, zateplení podnikatelských budov či výměně oken. Žadatelem ve výzvě Úspory energie může být malý a střední podnik nebo velký podnik. V oblasti železniční dopravy může být žadatelem i subjekt až ze 100 % vlastněný veřejným sektorem anebo státní organizace. Míra podpory podle typu podniku a regionu NUTS se pohybuje od 35 % do 65 %. Dotace na projekt je poskytována minimálně ve výši 0,5 mil. Kč a maximálně do výše 200 mil. Kč. Podpora na náklady na energetický posudek, projektovou dokumentaci pro stavební povolení a výběrové řízení bude poskytována v režimu de minimis. Maximální výše způsobilých výdajů na organizaci výběrových řízení může činit 80 tis. Kč. Žádosti o podporu lze podávat od 1. 9. 2022. Vyhlášena zároveň byla i výzva z OP TAK, která podpoří větrné elektrárny. Podrobnosti [ZDE](#).

Aktivita Hospodářské komory s cílem zmírnit energetickou krizi:

- Již v dubnu 2022 jsme navrhli vládě kroky, jak domácnostem, podnikům a obcím snížit cenu energií a zabránit dramatickému růstu cen v topné sezoně 2022/2023. Hospodářská komora doporučila vládě, aby se soustředila i na dosud neuvažovaná řešení, kterými by rychlý růst cen zkontrolovala. Navrhla výjimky pro používání burzovních cen při prodeji energií, majetkový vstup České republiky do vznikajících LNG terminálů, vytvoření mechanismu k zajištění strategických zásob zemního plynu, zvážení vlastní těžby plynu z břidlic a prodloužení provozu uhelných tepláren. Podrobnosti [ZDE](#).

Při jednáních jsme vycházeli mj. z výsledků šetření mezi členy Hospodářské komory realizovaného v dubnu 2022, kdy meziroční nárůst cen energetických vstupů očekávalo 97 % podnikatelů. Podrobnosti [ZDE](#). Přitom jsme brali v potaz, že se situace podnikatelů průběžně dále zhoršuje.

- V červenci 2022 jsme doporučili vládě a ministerstvu průmyslu a obchodu, aby se co nejdříve zaměřily na informační deficit o regulačních stupních a nouzovém stavu v plynárenství. Více než tři pětiny podniků totiž oznámily, že nemají dostatek informací, co by pro ně znamenalo, kdyby stát vyhlásil stav nouze v plynárenství a začal regulovat spotřebu plynu podle vyhlášky o stavu nouze v plynárenství. Jako první by se přitom dodávky plynu omezovaly či zcela vypínaly právě firmám. Podrobnosti [ZDE](#).
- V průběhu července a srpna jsme společně s dalšími podnikatelskými organizacemi opět vyzvali vládu, aby zavedla opatření na zmírnění dopadů vysokých cen elektřiny a plynu podle Dočasného krizového rámce Evropské komise. Ten už v březnu přijala Evropská komise. Zemím EU umožňuje mimo jiné, aby firmám přímo kompenzovaly dodatečné náklady vzniklé právě v důsledku vysokých cen plynu a elektřiny. Podpora na příjemce nesmí přesáhnout 30 % způsobilých nákladů, poskytována může být do výše 2 mil. eur. ČR je přitom jednou z nejprůmyslovějších zemí EU, proto rostoucí ceny energií mají na hospodaření podniků výrazný vliv. Ministerstvo průmyslu a obchodu na výzvu podnikatelů sice reagovalo diskuzí o možných parametrech dotačního programu, ale nakonec s odkazem na přetížený státní rozpočet systém přímé podpory odmítlo. Ministerstvo průmyslu a obchodu v červnu 2022 podporu podle Dočasného krizového rámce začalo připravovat, nicméně s odkazem na přetížený státní rozpočet systém přímé podpory nakonec odmítlo. **V současné době se právě tato myšlenka vrací a vláda opětovně uvažuje o využití Dočasného krizového rámce k poskytování přímých kompenzací podnikatelům postiženým vysokým růstem cen energií. Tento postup kvitujeme a navíc věříme, že MPO a vláda využijí aktuálního českého předsednictví v Radě EU k potřebnému prodloužení účinnosti Dočasného krizového rámce EK (zatím platí jen do konce letošního roku). V tomto smyslu je pro nás zásadní, aby byly podmínky programu nastaveny lépe než při diskuzích před prázdninami, aby tak na pomoc dosáhlo co nejvíce podnikatelů, zasažených vysokými cenami energií.**
- Na konci srpna 2022 jsem v rámci již dříve zmíněné tiskové konference důrazně upozornil, že abnormálně vysoké ceny plynu a elektřiny způsobují podnikům obrovské potíže a že zejména v energeticky náročných odvětvích hrozí omezování nebo zastavení výroby. Mimo jiné jsem také vytknul vládě podcenění situace podniků. Podrobnosti v záznamu tiskové konference na webu České televize [ZDE](#) (do 15. min).
- Naši zástupci se zapojují do diskuzí o naléhavé potřebě řešit aktuální situaci i na půdě Parlamentu České republiky. Přesvědčili jsme např. koncem srpna členy senátního podvýboru pro energetiku, aby byla svolána zvláštní schůze výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, na kterou budou pozváni ministři J. Síkela a Z. Stanjura a na níž budou senátoři tlačit vládu k urychlenému řešení problémů podnikatelů. Této schůze se 7. září osobně zúčastním a hodlám vystoupit se zásadním apelem na politiky.

Připouštím, že z důvodu proměnlivosti informací během krátkých časových intervalů, není snadné přenášet informace o průběžné podobě diskutovaných řešeních vlády. V žádném případě bychom neradi vzbuzovali falešná očekávání a šířili nepřesné či zavádějící informace, proto jsme v tomto směru do značné míry zdrženliví. Současně si ale plně uvědomujeme, že jako členové máte legitimní nárok vědět o dění a aktivitách Hospodářské komory, proto

všechny informace průběžně publikujeme i na [komorovém webu](#) – na speciální podstránce k energetice budeme zveřejňovat aktuality, naše stanoviska a další užitečné informace.

S úctou

Vladimír Dlouhý
prezident Hospodářské komory ČR